

VA-möte

14 oktober 2024

Agenda

- **Välkommen**
- **Så arbetar kommunen med VA**
- **VA-taxa och omvandlingsområden (NVAA)**
- **Politikens perspektiv och strategiska beslut**
- **Frågestund**
- **Sammanfattning och avslutning**

➤ Så arbetar kommunen med VA

Bygg- och miljönämndens roll i VA-planeringen

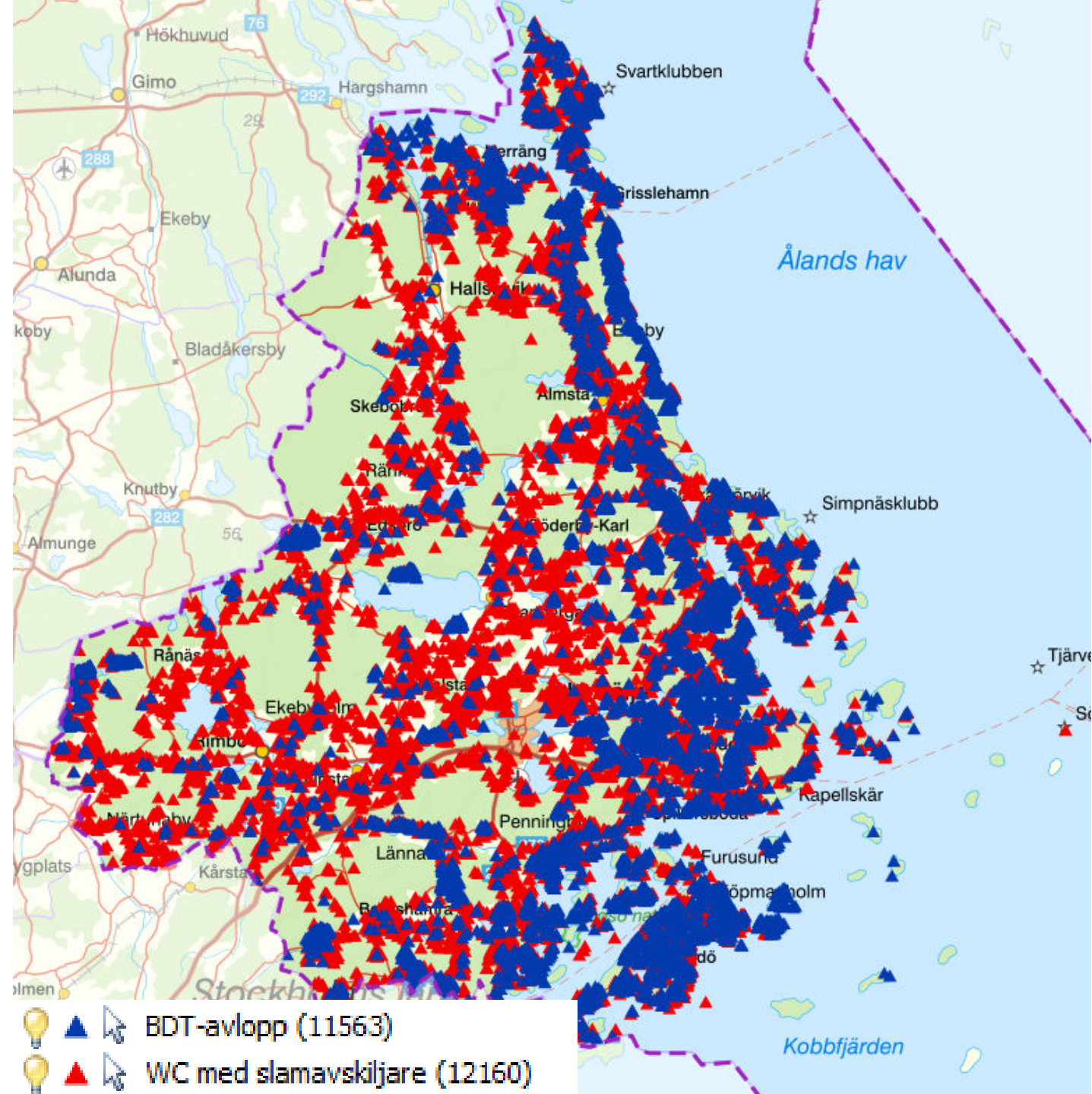
Inledning

- Presentation
- Norrtälje kommuns förutsättningar för VA-planering
- Tidigare VA-planer och behovsbedömning
- Ny bedömningsmodell för enskilt VA inom sammanhållen bebyggelse
- Nuläge vattentjänstplanen
- Utredningsuppdrag från Bygg- och miljönämnden

Enskilda avlopp i Norrtälje kommun

- Ca 30 000 fastigheter med enskilda avlopp

Områden med låg grundvattenkapacitet

- Riskklass 1 enligt SGU:s (Sveriges Geologiska Undersökning) kartering
- Innebär risk för saltvatteninträngning och vattenbrist vid för stora vattenuttag
- Tunna jordlager med begränsad magasineringsförmåga
- Ofta kustnära
- Sammanfaller till stor del med högt bebyggelsetryck

Bakgrund VA-planering och tidigare modell för behovsbedömning

- Norrtälje kommun har haft en VA-plan sedan 2008, "Program för utveckling av kommunalt vatten och avlopp 2008-2030". Behovsbedömning gjordes genom bl.a. förvaltningsövergripande möten och baserades på miljö- och hälsoskyddsavdelningens erfarenhetsbedömningar från prövning och tillsyn.
- Ny VA-plan antogs 2011 med målår 2030. Denna omfattade 89 utbyggnadsområden. Behovsbedömningen utgick från en excelmodell som omfattade ca 365 områden, s.k. VA2. Inventeringar av enskilda avlopp och vattentäkter gjordes även för att samla in ytterligare underlag i bedömningen.
- 2015 upphävdes dåvarande VA-program, och 2016 gjordes en fördjupning av behovsbedömningen och VA2-modellen som resulterade i 12 områden. Dessa områden bedömdes utifrån Miljö- och hälsoskyddsperspektiv vara i störst behov av en samlad vatten- och avloppsförsörjning enligt 6 § Lagen om allmänna vattentjänster
- Områdena klassades utifrån parametrar såsom status på recipient, grundvatten, andel WC-avlopp, jordarter, permanentningsgrad och områdets geografiska storlek.

Prioriterade områden 2016

Prioriteringsordning kategoriserad		Tot. antal fastighe- ter	Tot. antal hushåll	Perman- ent- bebodd a hushåll.	Antal fritidsh ushåll	Perman- enta hushåll	Hushåll som saknar BDT/WC, %	Recipie- nt- poäng	Grund- vatten	Avlopp	Jordart	Perman- ent- ningsgr- ad	Omr. storlek	Summa poäng	Uppfyller villkor för både rec. och GV	Vattens- kydds- område	Random råde
1	<u>213. Skärsta</u>	26	24	100	0	24	0	5	2	5	0	5	2	20			1
1	<u>163. Frihamra, Kilen</u>	83	64	92	5,12	58,88	11	5	1	5	1	4	2	19		1	
2	<u>155. Spillersboda</u>	242	237	98	146,94	90,06	39	5	3	2	1	3	5	21	1	1	1
2	<u>208. Skebobruk</u>	65	58	52	27,84	30,16	24	5	2	4	0	5	2	20		1	1
2	<u>Nysättra By</u>	107	88	0,875	11	77	12	4	2	1	0	5	5	19		1	1
3	<u>40. Solö, Storö</u>	95	85	39	51,85	33,15	28	4	5	3	0	4	3	19	1		
3	<u>94. Spraggarboda och Gubboda</u>	228	185	34	122,1	62,9	31	4	2	4	1	3	5	19			
3	<u>107. Åkerö</u>	164	132	36	84,48	47,52	39	5	3	3	0	3	4	18	1		
3	<u>112. Västernäs, Östernäs och Uppnäs</u>	309	212	29	150,52	61,48	34	4	3	4	0	3	5	19	1		
4	<u>151. Harka</u>	251	219	27	159,87	59,13	43	5	4	3	1	3	5	21	1		
4	<u>145. Björknäs</u>	774	665	20	532	133	45	5	3	3	1	3	5	20	1		
4	<u>349. Finnby, Söderby (Rimbo)</u>	92	62	79	13,02	48,98	18	4	1	4	0	5	2	18		1	1

Figur 1. Prioriteringslista över områden i behov av allmänna vatten- och avloppstjänster 2016.

LAV 6 § - Kommunens skyldighet att ordna vattentjänster

- **6 §** Om det med hänsyn till skyddet för människors hälsa eller miljön behöver ordnas vattenförsörjning eller avlopp i ett större sammanhang för en viss befintlig eller blivande bebyggelse, ska kommunen
 1. bestämma det verksamhetsområde inom vilket vattentjänsten eller vattentjänsterna behöver ordnas, och
 2. se till att behovet snarast, och så länge behovet finns kvar, tillgodoses i verksamhetsområdet genom en allmän va- anläggning.
- Vid bedömningen av behovet enligt första stycket ska särskild hänsyn tas till förutsättningarna att tillgodose behovet av en vattentjänst genom en enskild anläggning som kan godtas med hänsyn till skyddet för människors hälsa och miljön.
Lag (2022:1249).
- **Dock:** den nya formuleringen i LAV om flexiblare behovsbedömning friskriver inte kommunen från skyldigheten att ta över ansvaret för vattenförsörjning och avlopp i ett område om VA-försörjningen inte fungerar.

Nuläge bedömningsmodell för enskilt VA inom sammanhängande bebyggelse

- En genomarbetad bedömningsmodell krävs för att göra relevanta prioriteringar och avgränsningar i VA-plansarbetet – särskilt viktigt i Norrtälje p g a omfattningen av enskilt VA
- 18 parametrar bedöms för respektive område i nya bedömningsmodellen
- Analys av områdets storlek, permanentningsgrad, bebyggelsetryck, frågor kopplade till dricksvattenförsörjning såsom grundvattentillgång & saltvatteninträngning, typ av avloppsanläggningar & gemensamma avloppslösningar, markförhållanden (ex tunna jordlager, berg, lera), status recipient, förekomst av förorenad mark, närhet till badplatser m m
- Därefter indelning i 4 olika kategorier i vattentjänstplanen (VA-utbyggnad, VA-utredning, VA-bevakning och fortsatt enskilt VA)

Kategorier - förklaring

- VA-utbyggnadsområde (lila) - har i dag enskild vattenförsörjning och avloppshantering men kommunen planerar att införliva området i verksamhetsområde för allmänna vattentjänster.
- VA-utredningsområde (röda) - kan ha ett behov av en förändrad lösning för vattenförsörjning eller omhändertagande av spillvatten, men det är inte klargjort hur det kan lösas på bästa sätt. Utredningar behöver därför göras för att få ett bättre beslutsunderlag.
- VA-bevakningsområde - område där det idag finns möjlighet att lösa VA-försörjningen utan en allmän anslutning, men om bebyggelsen och behoven förändras kan behov av kommunal anslutning eller på annat sätt gemensam VA-lösning aktualiseras.
 - Bevakningsområden med höga behovspoäng (orange)
 - Bevakningsområden med låga behovspoäng (gul)
- Område med enskild VA-försörjning (grön) - Områden där det fortsatt inom överskådlig tid och om inga större förändringar av bebyggelseutvecklingen sker bedöms finnas goda möjligheter att fortsatt ha enskild VA- försörjning.

Bedömningsmodell för områden med enskilt vatten och avlopp inom sammanhängande bebyggelse i Norrtälje kommun

Bygg- och miljönämnden 2023-09-22

VA-plan och vattentjänstplan

- Vattentjänstplanen är i Norrtälje kommun en del av kommunens VA-plan. VA-planen är ett verktyg för hållbar planering av VA-försörjningen i hela kommunen, både inom och utom nuvarande VA-verksamhetsområde. Planen ska säkerställa en god hälsa och miljö för kommunens invånare och bidra till att vattenförekomsterna i kommunen uppnår god ekologisk och kemisk status. VA-planen i Norrtälje kommun består av delplaner och underlag

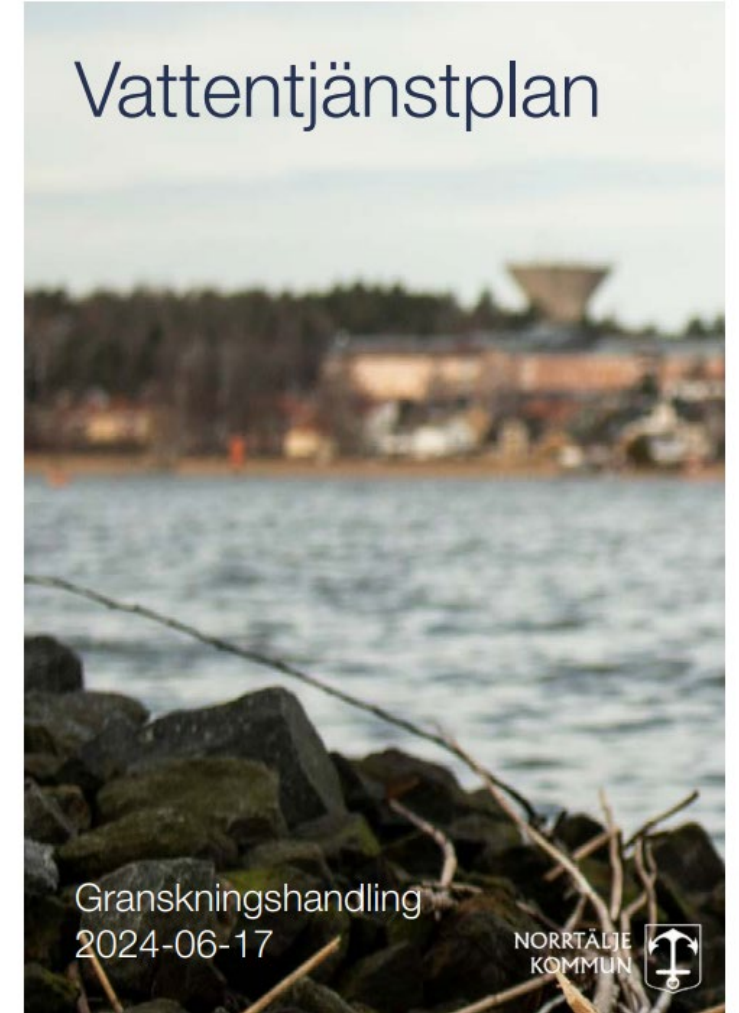
De delplaner och underlag som tillsammans utgör Norrtäljes VA-plan. Beslutande instans för delplanerna anges inom parentes.

Nuläge vattentjänstplanen

Granskning sommaren 2024 och planerat antagande under senare delen av 2024, tillsammans med uppdaterad VA-plan.

Se även:

[Vattentjänstplan \(norrtalje.se\)](https://www.norrtalje.se)

Tack för att ni lyssnade!

Anna Keskitalo – anna.keskitalo@norrtalje.se

Malin Olofsson – malin.olofsson@norrtalje.se

Jakob Melin – jakob.melin@norrtalje.se

Vi kan även nås via Norrtälje kommuns kontaktcenter, tel 0176-710 00
eller via kontaktcenter@norrtalje.se

➤ VA-taxa och omvandlingsområden (NVAA)

Vad är VA-taxa och varför behövs den?

Omvandlingsområden och koppling till VA-planering och finansiering.

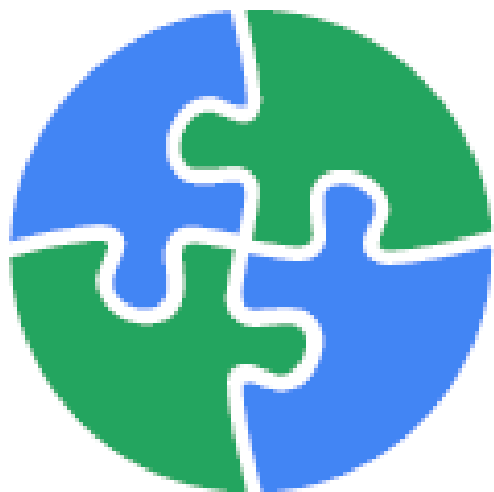

Andreas Lundin Lindgren, VD
NVAA

Norrtälje vatten och avfall AB

Medborgarträff
14 oktober 2024

Andreas Lundin Lindgren, VD

NORRTÄLJE VATTEN & AVFALL

Smarta kretslopp för kommande generationer

Lagspelare

Innovativa

Professionella

Ansvarstagande

A close-up photograph of a woman with long, wavy brown hair drinking water from a clear glass. The image is dimly lit, with the woman's face and the glass being the primary light sources. The text 'Vattentjänstlagen' is overlaid in white, serif font across the center of the image.

Vattentjänstlagen

VA utbyggnadsområden

Kommunen utreder
om det finns ett
behov av
vattentjänster i ett
större sammanhang

Kommunfullmäktige
fattar beslut om ett
verksamhetsområde

VA-huvudmannen får
i uppdrag att ordna
vattentjänster till
verksamhetsområdet

VA-Taxa

Brukningssavgift

Anläggningsavgift

Anläggningsavgift för bostadsfastighet

- Anläggningsavgiftens storlek för en bostadsfastighet bestäms av:
 - Fastighetens tomtyta.
 - Antalet bostadslägenheter på fastigheten.
 - Om fastigheten ska anslutas till endast en eller flera av tjänsterna dricksvatten, spillvatten och dagvatten/dränvatten. Notera att ledningar för dagvatten/dränvatten inte byggs i alla områden.
- Observera att du betalar anläggningsavgift enligt den VA-taxa som är gällande då du får Norrtälje Vatten och Avfalls skriftliga meddelande om din förbindelsepunkts placering. Det vill säga, när du får en förbindelsepunktkarta hemskickad.

Värmdöborna kan vänta sig rejäl höjning av VA-avgiften

Kostnaden för att bygga ut vatten och avlopp i Värmdö har ökat med 50 procent.

Nu flaggar kommunen för stora höjningar av VA-taxan de närmaste åren.

Svenskt Vattens statistik över VA-taxor 2024 Anläggningsavgifter för en normalvilla, Typhus A Hela riket

Vid presentationer och publiceringar - ange alltid Källa: Svenskt Vatten.

Statistiken är inlämnad av respektive VA-organisation.

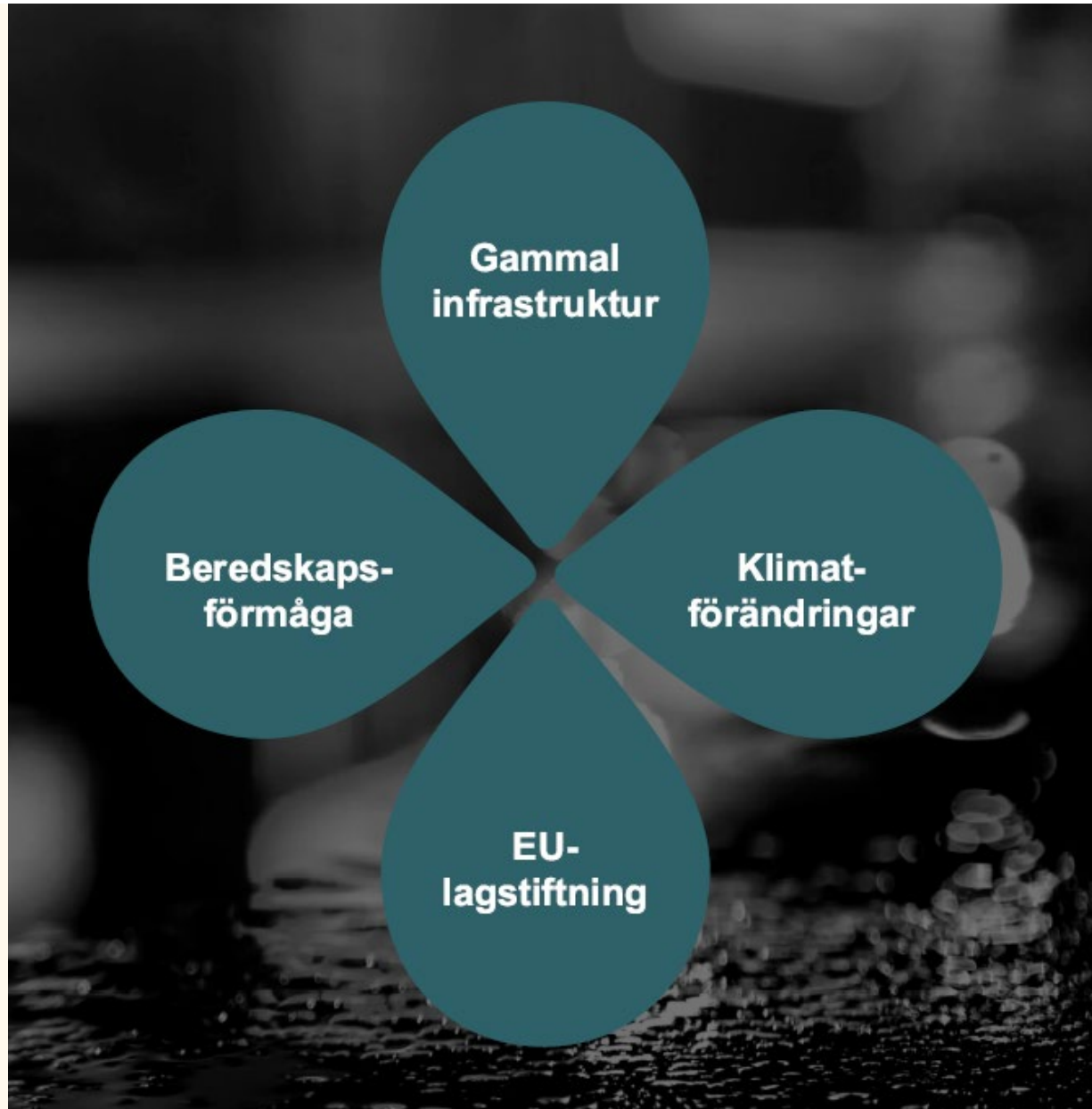
Vid frågor om VA-taxor för viss kommun - vänd Er lämpligen direkt till aktuell VA-organisation.

Med reservation för eventuella felaktigheter.

Definition: Typhus A avser fastighet med friliggande källarlöst enbostadshus omfattande 5 rok, badrum med WC, tvättstuga, ett extra toaletterum samt garage. Våningsyta 150 m² inkl garage 15 m², tomtyta 800 m². Fastigheten är ansluten till vatten, spill- och dagvatten.

Frågekod Aa9 i VASS Taxa				
Län	Komm	Namn	Folkmängd	kr
Västra Götalands län	1427	Sotenäs	9 082	410 575
Stockholms län	188	Norrtälje	65 851	410 188
Västra Götalands län	1485	Uddevalla	57 122	394 240
Stockholms län	187	Vaxholm	11 790	383 960
Västra Götalands län	1421	Orust	15 376	369 018
Västra Götalands län	1430	Munkedal	10 523	364 235
Stockholms län	120	Värmdö	46 571	353 175
Västra Götalands län	1419	Tjörn	16 163	345 367
Dalarnas län	2031	Rättvik	11 082	342 655
Västra Götalands län	1435	Tanum	12 870	334 600
Uppsala län	330	Knivsta	20 538	334 100

FRAMTID

Vad gör vi?

- Lindholmen – gått från nytt verk till ombyggnation → sparar ca 1,5 miljarder kr
- Klimatklivet – ansökan på 42 miljoner kr (minskad koldioxid)
- LIFE – ansökan 180 miljoner kr (cirkulärt)
- Tillväxtverket – ansökan 1,5 miljoner kr till utredning om slam från enskilda avlopp
- Water Wise Societies – ser över vad vi kan ansöka om

Tack!